

TZ: Vývoj agrárního zahraničního obchodu ČR

Předpoklad Zemědělského svazu ČR o výši salda agrárního zahraničního obchodu v roce 2014 se do jisté míry potvrdil, saldo se zmenšuje. Od vzniku České republiky byl dle ČSÚ nejhorší výsledek záporného agrárního salda v roce 2011, od té doby dochází k jeho snižování. Mezi lety 2011 a 2014 zaznamenalo saldo zahraničního agrárního obchodu historicky největší snížení. Agrární zahraniční obchod ovlivňuje mimo jiné oslabování české koruny z podzimu loňského roku, o němž rozhodla Česká národní banka.

Vývoj AZO k 6. 2. 2015

Rok	Vývoz (mil. Kč)	Dovoz (mil. Kč)	Agr. saldo (mil. Kč)
1993 vznik ČR	32 276	31 497	779
1995	35 596	47 636	-12 040
1996	32 555	54 353	-21 798
1999	39 757	60 484	-20 727
2000	47 729	65 011	-17 282
2001	49 411	69 228	-19 817
2002	45 174	69 040	-23 866
2003	48 805	74 259	-25 455
2004 vstup ČR do EU	61 526	93 822	-32 295
2005	78 520	103 522	-25 003
2006	78 542	112 737	-34 195
2007	96 880	129 333	-32 453
2008	106 931	131 048	-24 117
2009	101 708	133 735	-32 027
2010	105 364	140 008	-34 644
2011 nejhorší výsledky v historii	120 381	156 674	-36 293
2012 nejvýraznější meziroční zlepšení	148 309	173 026	-24 717
2013	160 594	184 674	-24 080
2014	178 544	196 502	-17 958

Zdroj: Údaje ČSÚ v nomenklatuře dle 1-24 třídy celního sazebníku. Údaje za r. 2011 jsou dle ČSÚ k datu 6. 2. 2013. Údaje za r. 2012 jsou dle údajů ČSÚ k datu 6. 2. 2014 a za r. 2013 i 2014 jsou k 9. 2. 2015. Uváděné hodnoty se časem mohou mírně měnit, protože ČSÚ výsledky průběžně zpřesňuje.

Předpoklad svazu, že záporné agrární saldo ČR za r. 2014 bude zřejmě na úrovni minus 16 mld. až minus 19 mld. Kč, se do značné míry potvrdil: Agrární saldo ČR dle výsledků ČSÚ k 9. 2. 2015 dosáhlo přesně minus 17,96 mld. Kč. Z krátkodobého hlediska dochází v záporném agrární saldu ČR ke zlepšování: k nejvýraznějšímu historickému snížení záporného agrárního salda došlo mezi rokem 2011 (minus 36 mld. Kč) a r. 2014 (minus 18 mld. Kč), kdy se záporné agrární saldo snížilo o 18 mld. Kč. V zahraničním obchodě se kromě jiných vlivů též projevuje oslabování koruny z rozhodnutí ČNB na podzim předloňského roku.

Zatímco se konečně podařilo dlouhodobě vysoké záporné agrární saldo zmenšit, vysoké záporné agrární saldo u masa se nepřestalo zvětšovat. Meziročně vzrostlo z minus 17 mld. na minus 18 mld. Kč. Tento nepříznivý trend nejsme stále schopni změnit.

Dále se nedaří zlepšovat strukturu agrárního zahraničního obchodu: vyvážíme hlavně relativně laciné suroviny, přičemž dovážíme výrobky s vyšší přidanou hodnotou. Markantním případem je mléko a mléčné výrobky, kde nám hlavně roste vývoz, resp. kladné saldo u mléka jako suroviny, přičemž dovoz, resp. záporné saldo u samostatných mléčných výrobků (bez mléka) se zvyšuje. Agrární saldo nám zachraňují např. tyto komoditní skupiny: obiloviny, tabák a tabákové výrobky (dle mezinárodní klasifikace patří mezi 1. až 24. třídu obsahující agrární komodity a potraviny). V r. 2013 bylo saldo zahraničního obchodu s obilím na úrovni 10 mld. Kč, loni to bylo 12 mld. Kč. V r. 2013 bylo saldo zahraničního obchodu s tabákem na úrovni 3 mld. Kč, v roce 2014 to bylo 7 mld. Kč.

Agrární dovozy se sice zvyšují (meziročně cca o 12 mld. Kč), ale stále více to vyvažuje rostoucí agrární vývoz (meziročně cca o 18 mld. Kč). Ve struktuře agrárních dovozů mají právě dovozy masa tu nejvyšší absolutní hodnotu (25 mld. Kč).